

Datum

2019-02-01

Vår referens

Tilde Tibblin

Planeringssekreterare

tilde.tibblin@malmo.se

Tjänsteskrivelse**Revision av direktupphandling och avtalstrohet
HVO-2018-3416****Sammanfattning**

Malmö stadsrevision har genomfört en granskning av direktupphandlingar och avtalstrohet inom kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och kultur- och fritidsnämnden. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnderna säkerställer att inköp genomförs i enlighet med avtal och gällande regelverk avseende direktupphandlingar. Revisionen bedömer att hälsa-, vård- och omsorgsnämndens hantering av direktupphandlingar inte fullt ut sker i enlighet med gällande regelverk eftersom ett antal avvikelser hittats bland de stickprov som tagits. Avvikelserna handlar bland annat om att inköp inte konkurrensutsatts, inköp har inte dokumenterats korrekt eller inköp har gjorts från ramavtal som löpt ut i tid.

Revisorerna lämnar med anledning av bristerna ett antal rekommendationer om att säkerställa följande: konkurrensutsättning, dokumentation, att avtal inte tecknas tillsvdare/längre än 4 år, att inköp inte görs från avtal som löpt ut och att hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ska inkomma med årsplan om kommande upphandlingsbehov till upphandlingsenheten på stadskontoret.

Förslag på åtgärder innefattar bland annat: inrättande av inköpssamordnare och avtalsdatabas, framtagande av riktlinjer för direktupphandling samt utbildning och information.

Förslag till beslut

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande om granskningen av hälsa-, vård- och omsorgsnämndens hantering av direktupphandling och avtalstrohet.

Beslutsunderlag

- Granskning av direktupphandling och avtalstrohet
- Missiv
- G-Tjänsteskrivelse HVON 2019-02-20 Revision av direktupphandling och avtalstrohet
- Förvaltningens förslag till yttrande

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2019-02-12

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2019-02-20

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

Ärendet

Revisorskollegiet har efter en riskbedömning beslutat att genomföra en fördjupad granskning av direktupphandlingar och avtalstrohet inom kommunstyrelsen, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och kultur- och utbildningsnämnden. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnderna säkerställer att inköp genomförs i enlighet med avtal och gällande regelverk avseende direktupphandlingar och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen svarar på revisionsfrågorna:

- Följer nämnderna lagen om offentlig upphandling och Malmö stads styrdokument vid inköp och direktupphandling?
- Följer kommunstyrelsen och upphandlingsenheten sitt uppdrag att hantera övergripande strategiska frågor som rör hela Malmö stads inköpsverksamhet?

I granskningen gjordes en avgränsning till inköp av varor och tjänster under perioden januari – maj 2018 under tröskelvärdet enligt upphandlingslagstiftningen (586 907 kronor per år).

Revisorerna gjorde totalt 19 stickprovskontroller av hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen inköp.

För de inköp där förvaltningen avropat från ramavtal har det i granskningen kontrollerats om respektive avtal omfattar de inköpta varorna och tjänsterna samt om avtalen är giltiga och inte löpt ut i tid eller gäller tillsvidare. I de fall inköpen gjorts genom direktupphandling har det i granskningen kontrollerats om förvaltningen har beräknat det totala värdet av upphandlingen under året, om förvaltningen undersökt vilka leverantörer som finns på marknaden och om direktupphandlingen dokumenterats.

Av de 19 stickproven har 12 inköp bedömts vara utan anmärkning och 7 bedömts avvika från lagen om offentlig upphandling (LOU) och stadens styrdokument om direktupphandling, värdet för de inköp där avvikelser noterats uppgår till totalt cirka 2,2 miljoner kronor.

Revisionen delar in avvikelserna i två huvudsakliga företeelser:

- Inköp har inte konkurrensutsatts och föregåtts av en undersökning av vilka leverantörer som finns på marknaden och respektive inköp har inte heller dokumenterats på ett sätt som gör det möjligt att följa genomförandet av upphandlingen.
- Inköp har gjorts från ramavtal som löpt ut i tid och avtal har tecknats att gälla tillsvidare.

Revisorerna har även granskat kommunstyrelsens samordnande uppdrag på upphandlingsområdet och konstaterar att upphandlingsenheten på stadskontoret behöver en årsplan från alla förvaltningar för att kunna garantera stöd i upphandlingar i rimlig tid.

Utifrån granskningsresultatet bedömer revisionen att hälsa-, vård- och omsorgsnämndens hantering av direktupphandlingar inte fullt ut sker i enlighet med gällande regelverk. Eftersom brister finns bedöms inte nämnden säkerställa att det finns en tillräcklig intern kontroll av att inköp genomförs i enlighet med avtal och gällande regelverk för direktupphandlingar. Med anledning av detta lämnar revisionen ett antal rekommendationer:

- Säkerställ att marknadsundersökning och konkurrensutsättning genomförs i samtliga direktupphandlingar.
- Säkerställ att direktupphandlingar dokumenteras vid beräknat värde över 100 000 kronor.
- Säkerställ att avtal och ramavtal inte gäller tillsvidare och att ramavtal normalt inte löper under längre tid än 4 år.
- Säkerställ att inköp (avrop) inte sker från avtal eller ramavtal som löpt ut i tid.
- Säkerställ att respektive förvaltning inkommer med årsplan för kommande behov av upphandlingsstöd till upphandlingsenheten.

Granskningsrapporten är skickad till hälsa-, vård- och omsorgsnämnden för yttrande som ska ge svar på vilka åtgärder nämnden avser vidta med anledning av de brister som identifierats i granskningen. Förvaltningen har listat påbörjade och planerade åtgärder på området och de redovisas i förvaltningens förslag till yttrande, bland annat handlar det om: inrättande av inköpssamordnare och avtalsdatabas, framtagande av riktlinjer för direktupphandling samt utbildning och information.

Ansvariga

Annika Rausin Avdelningschef

Gisela Green Förvaltningschef